

Saulėta, diena 65°, naktį 50.
Saulė teka 5:35, leidžiasi 17:35

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LV

Price 15c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Gegužio-May 11 d., 1973 m.

Kaina 15c

112

V. VOKIETIJA TVIRTINA SUTARTI SU RYTAIS

LAISVA EMIGRACIJA IR TRĖMIMAI

Ne tik paprasti sovietiniai propagandistai, bet ir ekonomikos mokslų kandidato titulu apsisiskelbę V. Smoliauskis aštriai priekaištuoja (Komjaunimo Tiesa, kovo 31 d.) vadinamajai buržuazinei propagandai, kad ji neteisingai vertinti dabartinę Lietuvos padėtį. Norėdamas savo išvedžiojimais skaitytojus įtikinti, kad nepriklausomybės laikais gyvenimas Lietuvoje buvęs labai skurdus, jis sustoja prie kai kurių metų buvusios Lietuvos gyventojų emigracijos.

Iš tikrųjų, anais laikais tam tikras žmonių skaičius emigruodavo iš Lietuvos, ir niekas to neslėpė. Gyventojai buvo laisvi ir keliauti kur jiems patiko. Laisva emigracija laisvuose kraštuose vyko ir dabar. Ir iš dabartinio didžiausio pasaulio sovietinio tautų ir žmonių kalėjimo žmonės bėgte bėgtų, jei tik galėtų. Bet okupantas ne tik aptvėrė Lietuvos sienas spygliuotų vielų tvora, bet dar užmėnėvo pasienio ištisus laukus, užkirsdamas tokiu būdu kelią bet kokiai žmonių judėjimui.

Buvusią emigraciją visi gerai pažįstame ir apie ją pakankamai prirašyta. V. Smoliauskis atliktų labai svarbų patarnavimą lietuvių tautai, jei jis paruoštų platesnę studiją, kaip ir kiek okupantas gyvulinuose traukiniuose 1940–1941 m. m. išgabeno ir nuo 1944 ligi dabar išgabena Lietuvos gyventojų į Sibirą bei kitas Rusijos sritis. Kaip jie ten buvo įkurdinti, kaip išstremti ten gyvena, kiek jų ten žuvo, kam ir kiek buvo leistą grįžti į Lietuvą numirti, jam toji medžiaga yra lengvai prieinama, tik reikia ją pasinaudoti. Mūsų žiniomis, sovietai išstremė apie pusę milijono Lietuvos gyventojų. Tais keliolika metų daugiau negu „buržuaziniai“ laikais laisvai išemigravo. (E)

Watergate byla kenkia partijai

WASHINGTONAS. — Respublikonų partijos vadai susirūpinę, kad Watergate skandalas gali labai pakenkti partijai ir jos kandidatams. Partijos veikėjai atidengė, kad 1,000 dolerių už lėkštę pietuose, kur buvo tikimasi surinkti apie 2 milijonus dol. lėšų, bus galima tikėtis tik apie 800,000 dol., nes respublikonų rėmėjai labai nenoriai į tuos pietus registruojasi.

Gallupo apklausinėjimas parodė, kad iš 10 balsuotojų, kurie balsuodavo už respublikonus, net 3 pareiškė, kad dėl Watergate aferos jie daugiau už respublikonus nebebalsuos. New York'e suvažiavo respublikonai gubernatoriai, kurių yra 19. Jų svarstybose Watergate byla irgi užėmė svarbią vietą.

Buvęs Baltųjų Rūmų tarnautojas Egil Krogh pasitraukė iš transporto departamento pasekretoriaus pareigų. Jis buvo įveiktas į psichiatrą Daniel Ellsbergą, kaip žinoma, yra teisiamas už Pentagono dokumentų paskelbimą.

ROMA. — Italijoje pasibaigė paštininkų streikas, iškovojęs tarnautojams nemažą atlyginimų padidinimą. Normali pašto veikla prasidės tik už mėnesio, nes susikrovė didelės laišku ir siuntinių atsargos iš streiko dienų.

◆ Naujas lietuvis praėjusią savaitę užpildė Missisipi upės vandens.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Buvusio gynybos sekretoriaus apklausinėje senato paaikšėjo, kad armija užsakė kelis tūkstančius branduolinių artilerijos sviedinių savo didiesiems pabūklams Europoje. Seni sviediniai, irgi atominiai, jau pasenę, turi 15 metų amžių. Armijai tie sviediniai kainuos daug milijonų dol.

BEIRUTAS. — Iš Sirijos į Libaną atvyko palestiniečiai. As Saiga ginkluoti daliniai ir sunaikinais ginklais ginkluota Yarmuk brigada, kuri būdavo Sirijoje.

NEW YORKAS. — Buvęs valstybės prokuroras Ramsey Clark pasitraukė iš teisininkų firmos, nes jis noris daugiau laisvo laiko rašyti, skaityti paskaitas. New York'e kalbama, kad advokatų firma darė jam spaudimą pasitraukti dėl jo pažiūrų į Vietnamo karą.

MASKVA. — United Press agentūra suruošė atsiveikimui balių savo korespondentui Maskvoje Henry Shapiro, kuris su pertraukomis Maskvoje išbuvo 40 metų. Atsisveikinime dalyvavo valdžios ir partijos pareigūnai, diplomatai ir laikraštininkai. Shapiro išeina pensijon.

INDEPENDENCE. — Pašto valdyba išleido pašto ženklą su buv. prezidento Trumano veidu. Jo aukštė Margaret pareiškė, kad tėvas tikriausiai būtų labai nustebintas, sužinojęs, kad „jis yra ant pašto ženklų“. Antradienį suėjo 89 m. nuo Trumano gimimo.

WASHINGTONAS. — Komandierius Lloyd Bucher'is kuris buvo š. Korėjos nelaisvės su laivu Pueblo, birželio 1 d. išeina, po 22 metų tarnybos karo laivynė, pensijon. Paskutinį metų jis vadovavo minogaudžiui šiaurės Vietnamo vandenynė.

Senators Dan Ryan vadovauja senato komitei, kuris tiria Watergate skandalą.

BREŽNEVO VIZITO LAIKAS DAR NĖRA NUSTATYTAS, PASAKĖ H. KISSINGERIS

MASKVA. — Baigęs pasitarimus su Brežnevu ir kitais sovietų valdžios vyrais, prezidento patarėjas Henry Kissinger susitiko su spaudos korespondentais ir pareiškė jiems, kad pasitarimai buvo labai nuostabi ir pilnai patenkintys. Baltieji Rūmai paskelbė pareiškimą apie draugišką atmosferą ir plačią nuomonėmis pasikeitimą apimtį. Bendras Amerikos-Sovietų Sąjungos komunikatas pabrėžia, jog abu pusės pareiškė pasitenkinimą konstruktyviu nuomonių pasikeitimu.

H. Kissingeris, korespondentų klausiamas, pareiškė, kad Brežnevo vizito Amerikoje data dar nenustatyta, dar reikia dėl jos tartis ir ji bus paskelbta, kai bus susitarta. Prieš savaitę Amerikos šaltiniai minėjo birželio 25 d., kaip Brežnevo atvykimo datą. Diplomatiniai slouksniai Maskvoje spėlioja, kad prieš tą vizitą norima susitarti dėl kelių konkrečių problemų, kad Brežnevas galėtų Washington'e pasirašyti kokią sutartį. Minima prekybos sutartis, dėl kurios žydai daro senatui didelį spaudimą, kad sovietai negautų jokių „favoritinių valstybės“ lengvatų, kol jie varžys sovietų žydų emigraciją į Izraelį.

Vienas korespondentas paklausė Kissingerį, ar Brežnevas nenori važiuoti į Washingtoną, kol bus išspręsta Watergate skandalas? Kissingeris pareiškė, kad šis klausimas pasitarimuose visai nebuvo kilęs.

Keturų dienų susitaikimai tarp Kissingerio ir Brežnevo buvo intensyvi. Pirmą dieną abu kartu praleido net aštuonias valandas. Galvojama, kad pokalbiuose buvo paliesti Indokijos karo reikalai, Europos Saugumo konferencija ir derybos dėl strateginių ginklų apribojimo. Kissingeris nepasakė apie ką buvo tartasi, nes pirmą jis noris pranešti apie pasikalbėjimus prezidentui Nixonui.

Idomu, kad derybose aktyviai dalyvavo užsienio reikalų ministras Gromyko ir sovietų ambasadorius Washington'e Dobryninas. Su Kissingeriu buvo prekybos departamento pasekretorius Sonnenfeldt, tačiau niekas nedalyvavo iš JAV ambasados Maskvoje.

◆ Miedaus mėnesį pradėjęs Amerikos plaukikas Mark Spitz turėjo išvažiuoti iš Palm Beach į Jamaiką, nes kaž kas paskambino vietiniam laikraščiui, grašindamas Spitzą nušauti.

Mirties bausmės sugrįžta atgal

WASHINGTONAS. — Nors pernai liepos mėn. Aukščiausias Teismas nusprendė, kad buvę mirties bausmės įstatymai nederina su JAV konstitucija, Amerikos valstijos pamažu sugrąžina mirties bausmės už kai kuriuos nusikaltimus. Associated Press padarė apžvalgą ir paskelbė, kad 13 valstijų jau įsivedė mirties bausmę, paskelbdamos naujus įstatymus. O 16 valstijų ruošia tokius įstatymus. Aštuoni valstijų legislatorai atmetė mirties bausmės įstatymą ir Missisipi gubernatorių jį veto.

Daugumas naujų įstatymų, sugrąžinančių mirties bausmę, skiria ją už tam tikrus nusikaltimus, už žmogžudystes policijos ar kalėjimo pareigūnų.

New Yorko meras baigė vizitą

MASKVA. — New Yorko meras Lindsay baigė savo vizitą Sovietų Sąjungoje. Spaudos konferencijoje jis pareiškė sovietų korespondentams, kad Rusija yra graži ir nuostabi šalis, todėl jei nereikėtų bijoti užsieniečių, svetimėlių. Jiems reikėtų leisti laisvai važinėti, kur jie nori, ir fotografuoti bei linksmintis, kaip nori, patarė meras Lindsay.

Amerikiečiai gyvenę Maskvoje su šypsena iš klausė mero patarimų, nes jie kasdien pastebi juos sekiojančius KGB agentus. Meras Lindsay Maskvoje buvo susitikęs su grupe žinomų žydų ir kalbėjosi su jais apie emigraciją iš Sovietų Sąjungos. Jis tarėsi su premjeru Kosyginu ir vidaus reikalų viceministeriu Boris Šumilinu, kuris tvarko vizų išdavimo įstaigą.

Meris Lindsay žadėjo grįžęs į New Yorką paskelbti platesnį raportą apie savo vizitą Sovietų Sąjungoje.

PARYŽIUS. — Sovietų valdžia ieško Europos bankuose pasuklos vieno bil. dol. 5-7 metams, tačiau siūlo tokias mažas palūkanas, kad bankai nenorį pinigų skolinti.

PASITRAUKĖ OPOZICIJOS VADAS

BONA. — V. Vokietijos parlamento žemieji rūmai — bundstag — baigė paskutinius debatus dėl sutarties su Rytų Vokietija ir šiandien turi įvykti ratifikavimo balsavimas. Sutarties klausimas įnešė nesusipratimų opozicijos — krikščionių demokratų — partijoje ir, negalėdamas prarasti savo nuomonės, iš pareigų pasitraukė opozicijos vadas parlamente Rainer Barzel. Jo pareigas bundstage laikinai perėmė buvęs kancleris Kurt Kiesinger. Barzel kol kas liko krikščionių demokratų ir Bavarijos krikščionių socialinės unijos pirmininku, tačiau sakoma, kad jis ir iš tos vietos greitai pasitrauks.

Griežti New Yorko narkotikų įstatymai

ALBANY. — New Yorko valstijos gubernatorių Rockefeller'is pasirašė naują kovos prieš narkotikus įstatymą, kuris žymiai padidina bausmes narkotikų platintojams. Jo pasiūlytas įstatymas buvo susilaukęs nemažos kritikos, nes jis yra griežčiausias visoje Amerikoje. Prieš įstatymą pasisakė civilinių laisvių sąjunga, teisininkai, kai kurie teisėjai ir net policininkai. Valstijos seimas projektą priėmė po ilgų debatų, kuriuose buvo kritikuojami įstatymo punktai, kurie ir mažiems narkotikų prekiautojams skirtų dideles bausmes. Praityje tokie smulkūs pirkliai policijai dažnai išduoda didelius pirklius, informuodavo apie prekybos centrus. Dabar, sako kritikai, šis informacijos šaltinis užsidarys.

Indėnai padarė daug nuostolių

WOUNDED KNEE. — Buvęs šio kaimo gyventojas, švėtimis indėnas išsikrausčius, sugrįžo į savo buvusius namus ir rado juos labai sužalotus, apgriautus ir pilnus šiukšlių. Keturi namai, jų tarpe parduotuvė, buvo sudeginti. Jų savininkai paskelbė, kad jie daugiau į šį kaimą nebegrįš. Gatvėse pilna galvijų ir šunų lavonų. Net katalikų bažnyčioje sienos pilnos kulkų ženklų. Jų skylės matosi ir Marijos bei Juozapo statulose.

Vyriausybė paskelbė, kad įvairiais nusikaltimais apkaltintas 31 indėnas. Nežinia ar federalinė valdžia atlygins kaimo gyventojams, jų tarpe oglala genties indėnams padarytus nuostolius. Kaimo okupacija vyriausybės jau kainavo apie 5 milijonus dol.

NEW YORKAS. — Pagarsėjęs kovotojas už negrų teises R. Brown buvo nuteistas 5–15 metų kalėjimo už ginkluotą plėšimą ir susisaujimą su policija.

Buvęs sukūsti Baltųjų Rūmų pareigūnai Melden ir Erlichman nusisamdė sau ginti advokatą John Wilson.

Rainer Barzel krikšč. dem. vadu išbuvo 10 metų. Jis svajojo tapti Vokietijos kancleriu, tačiau partija 1966 metų rinkimuose išstatė kandidatą į kanclerius Kiesingerį. Prieš metus Barzel bandė nugalėti rinkimuose socialdemokratų, kritikudamas jų Rytų politiką, tačiau vokiečiai perrinko kanclerį Brandtą, tuo pritardami jo užsienio politikai.

Barzel pasitraukė, kada partija atmetė jo pasiūlymą. Klausimas lietuvių vyriausybės sutarties su Rytų Vokietija ratifikavimą. Konservatyvūs krikščionių demokratų sluoksniai siūlė pasisakyti prieš ratifikavimą ir balsuoti prieš Brandto sutartį su rytais. Barzel siūlė kompromisą — balsuoti prieš sutartį, tačiau pritariti tai sutarties vietai, kuri numato Rytų ir Vakarų Vokietijų įstojimą į Jungtines Tautas. Prieš tokį Barzel pasiūlymą pasisakė Bavarijos partijos vadas Franz Josef Strauss. Partijos kancleris balsavime Barzel siūlymas pralaimėjo 101 balsu prieš 93 ir jis paskelbė savo pasitraukimą iš opozicijos vado pareigų.

Šiuo pralaimėjimu Barzel kartu pralaimi ir bet kurią viltį, kada nors tapti V. Vokietijos kancleriu. Jo vieton vadovauti krikščionių demokratų partijai parlamente siūlomi buvęs gynybos ministras Gerhard Schroeder, Bavarijos sparno vadas Strauss ir Reinlando gubernatorių Helmut Kohl.

Nors krikščionys demokratams užėmė griežtą liniją prieš vyriausybės sutartį su Rytų Vokietija, ji šiandien turėtų būti ratifikuota, nes vyriausybė parlamente turi 271–225 narių persvarą.

Federacija remia ūkio darbininkus

WASHINGTONAS. — Galinga Amerikos darbo unių federacija išėjo į atvirą kovą su tymsterių uniija, ne tik pasmerkdamą tymsterių darbus Kalifornijos vynuogynuose, kur tymsteriai išstūmė Cezal Chavez vadovaujamą ūkio darbininkų uniiją, bet federacija paskyrė 1.6 mil. dol. ūkio darbininkams paramai jų kovojai su tymsteriais. Ši suma nubaudo trims mėnesiams, o po to federacija gali skirti kitą sumą. Tymsteriai Kalifornijos Coachella slėnyje pasirašė sutartis su darbdaviais ir pradėjo atstovauti darbininkams, kurie anksčiau būdavo atstovaujami Chavez uniijos. Ši nedidelė ir silpna uniija pasiskundė federacijai, kuri tymsterius pavadino streiklaužiais.

SAIGONAS. — P. Vietnamo politikas, kuris nuteistas už bendradarbiavimą su komunistais, prašo prez. Thieu, kad jo neatiduotų komunistams su kitais politiniais kaliniais.

MOTINA VAIKUI IR TAUTAI

Kaip išauginti vaikus gerai lietuviais

Lietuviai visais laikais rodė didelę pagarbą motinai. Štai gražiai atspindi mūsų tautos kaimo žemė yra dažnai vaizduojama kaip gimdanti, maitinanti, auginanti motina. Mūsų dainose apdainuojamas motinos gerumas, rūpinimasis vaiku. Ir patiriuose motinai skiriama ypatinga pagarba. Motinos vardui turime visą eilę malonybių ir mazybinių darinių.

Kokia prasme prisimenama motina viešai — mokyklose, organizacijose, bažnyčiose, minėjimuose? Čia išskelbiama labiausiai dvasinė motinystės reikšmė, motinos pareiga įdiegti vaikui bendrus moralės principus, išaukinti jį geru visuomenės nariu, išskirti jam religijos jausmą. Motina — pirmoji ir pagrindinė vaiko auklėtoja — nutelkia jį vienišai ar kitaip atitiktis uždavimams.

Lietuvei motinai prisideda dar vienas svarbus uždavinys — užauginti vaiką geru lietuviu. Savo žemėje gyvenant, kur visa aplinka lietuviška, šis uždavinys žymiai lengvesnis. Už tėvynės ribų tėvai, o ypač motina, yra pagrindinis, kartais ir vienintelis lietuviškumo įkvėpėjas šeimoje.

Dažnai girdime dejuojant: „Sunkta, tiesiog neįmanoma išauginti lietuvių svetimoje žemėje“. Bet gyvi pavyzdžiai rodo, jog galima. Ir kai kam tai nesudaro ypatingų sunkumų. Tose pačiose sąlygose, kur abu tėvai lietuviškai, žiūrėk vieną vaiką lietuviškai nusitelkę, kitų suvokię, arba nei šokie, nei tokie...

Pasiteiravome kartą pas vieną pavyzdinę motiną, ką ji darė, kad visi penki vaikai puikiai

lietuviškai išauklėti. Ji nustebino klausimu. Sako: „Juk mūsų tėvų lietuvių, mūsų namai lietuviški, kaip kitaip galėtų būti?“. Bešnekanč su ja paaiškėjo, kad išaukino, kaip ji sako, be jokių ypatingų receptų ar pastangų vaikus lietuviškai. Vertėtų šį jos pasakojimą pasiklaityti visiems motinoms:

Motinos pasakojimas

Pirmiausia, stengiausi parinkti gražius, lengvai ištarimus lietuviškus vardus visiems vaikams. Kai mano kaimynai lietuvių krikštijo savo vaikus Hertom, Herbertais, aš sąmoningai parinkau gražius lietuviškus vardus — Aldoną, Dainą, Vytą, Liną, Rūtą. Juk vardas lydi juos visą gyvenimą. Jis turi turėti visada priminti lietuvišką kilmę.

Įpratinau vaikus lietuviško poterieliu, pasakodavau šimtus pasakėlių (o taip tie varliukščiai mane nuvargindavo, vis naujos pasakos prašydami!), dainuodavau lietuviškas daineles. Išmokti jie ir trumpų eilėraščių. Kai užėdavo svečias, tuoj siūlydavosi pasakyti eilėraštį. Daug piešdavo mano vaikai. O kol jie piešdavo, aš galėdavau kitus darbus nudirbti. Paskui aptardavom tai, ką nupiešė.

Liepdavau jiems piešti lietuviškom temom. Tų piešinių neišmėčiau. Dabar, kai jau dideli, džiaugiasi, vartydami savo „meną“.

Skaityti iš elementoriaus pamokiau su tėvu irgi pirmiausia lietuviškai. Vargu mokyklos ar ti nėra. Kasdien po truputį įpratome skaityti. Veliau didesnieji vaikai mokė mažesnius. Neleidavau vaikų iki mokyklinio amžiaus žaisti su svetimais vaikais. Jie ir nesiveržė. Žaidė tarpusė-

vy lietuviškai. Kai kada nuveždavom į lietuviškas šeimas arba pas save pasikviesdavom. Neleidavom vaikams, kaip kiti, per dienas spoksoti į televiziją. Tais iki mokyklos jie augo tikrai lietuviškoje aplinkoje.

Pradėjus lankyti mokyklą, namie toliau kalbėjome tik lietuviškai.

Paaukę vaikai mėgdavo klausytis apie mūsų jaunystę, nuotykius, keliones, gyventas vietas, papročius Lietuvoje. Laikui bėgant, vis labiau ėmė teltautis apie dabartinę Lietuvą. Paskaitydavau lengvesnių straipsnelių iš laikraščių, laiškus iš Lietuvos. Tada jie pradėjo pajusti stipresnį ryšį su tėvyne, su gimimėmis.

Kaip matot, mūsų butelis išpuostas lietuviškai. Stengiamės ne tik dėl vaikų, bet ir savo ma-

Putinas-Mykolaitis

MOTINAI

Tas vakaras, kaip kristolas, O tolyje — varpai. Tokį, motute, vakarą Ir tu mane supai.

Pro langą saulė leidosi Pašvaiste ugnine, — Tu poterį kalbedama, Meldeisi už mane.

Kad aš užaugčiau didelis Ir sveikas ir gražus, — O saulė žarstė vygęje Tuos žėrinčius dašus.

Paskui atėjo sūtemas, Juoda rudens naktis. Lig ryto alpo motinos Nerimstanti širdis.

Kai išklidau iš tėviškos, Atsimeu gerai, Galulaukęs arimuose, Liepsnojo vakarai.

O kai grįžau pavasari, Su paukščiais iš pietų, Audringi rinkos debesys Ant tėviškos skliautų.

Radau tave palinkusią, Kaip obelį laukuose. Ne, nebeaug tau, nemigu Gegutė iškukuos...

Ak, rodos vakar — užvakar, Motut, mane supai. O štai tą tylų vakarą Tau skambina varpai.

Ionumui susikurti, kaip mes sakom, „mažąją Lietuvą“ namuose. Juk ką matai apie save, prie to pripranti ir tai pamilti.

Iš tikrųjų matom ant sienų lietuviškus vaizdelius, kalendorių, lietuviškus rankdarbius ir lietuvišką knygynėlį, plokštelę iš okupuotos Lietuvos. Pa-klausėm, kaip ji atrenka komunistinę propagandą. — Reikia ir čia sukurti, — paaiškino. — Jei įmanoma, išplėsti netikamais lapus. Kitus užlipdau lietuviškais vaizdeliais iš laikraščių. Kai kada tik perbraukiu raudoną pieštuką ir paaiškino, kad čia neįmanoma, neapsimoka skaityti ir pan.

Trys vaikai lankė Vasario 16 gimnaziją. Vienas, negabus, baigė amatų mokyklą. Silpnos sveikatos mergaitė namuose. Motina ir sako: — Su gimnazistais vargo neturėjau. Už mane vargo lietuvių mokytojai. Visas dėmesys nukreiptas į mokytojus, kurie vokiškoje mokykloje turėjo šeimtis žinių. Užsakome jiems lietuvišką spaudą, knygų, siunčiame į lietuviškas stovyklas, suvažinimus, parenkame lietuviškus drangus. Užlaikome šventai savo papročius. Mūsų vaikai, kol nesubrendę, negirdi niekad pikty kalbų, kritikos Lietuvos ar lietuviškų reikalų. Tarp svetimų jie nesigėdi kalbėti ir vadin-tis lietuviškai. Priešingai, kai kada labai didžiuojasi, ypač merginos, užsivilkusios gražiusius tautinius drabužius... Bėliko mūsų vienintelis noras, kad susikurtų lietuviškas šeimas. Užtat sudarome jiems dažnai progą pasikviesti lietuvių jaunimo. Esu įsitikinusi, kad jie jau nebe-ga-

BRANGOS LIETUVIAI!

Artėjant JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos narių (kartu ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo atstovų) rinkimams š. m. gegužės mėn. 19 ir 20 dienomis, mes, žemiau išvardinti kandidatai, jaučiame pareigą pavergtos tautos akivaizdoje pareikšti savo įsipareigojimus:

1. Vieningai siekti Nepriklausomos Lietuvos atstatymo ir visapusiškai remti veiksmų įsiviešėjimo kovą pastangas. Kauno jaunimo šūkis „Laisvės Lietuvai“, telieka šviesiu veiklos keliu.
2. Planingai derinti visas LB jėgas su kitomis išeivijos institucijomis: Diplomatine Taryba, Vliku, Balfu ir Alta. Pagaliau juk turi būti viena.
3. Griežtai kovoti su okupanto visokiais agentais, įvairiais būdais druskičiais mūsų vienybę ir atsparumą kovoje už lietuvių ir laisvę.
4. Sutvarkyti aukų rinkimą lietuviškos išlaikymo veiklai remti ir Lietuvos laisvės kovai vesti.
5. Rūpintis lietuviškų teltinių išlaikymu, lietuvių socialine globa ir socialinių bei fraternalių organizacijų subūrimu vargstantiems lietuviams padėti.
6. Remti savo spaudą ir lietuviškų parapijų, mokyklų, organizacijų, ypač jaunimo veiklą.

7. Raginti tėvus šeimoje puoselėti krikščioniškai tautinę pasaulėžiūrą, skiepiant vaikų dvasioje pasididžiavinę savo kilmę, kalbą, istoriją ir mūsų įnašą į šio krašto gyvenimą, primenant lietuvių tautos didvyriškumą ir per šimtmečius sudėtas aukas kovoje už laisvę.

8. Visokeriopai skatinti ir remti klybinį išeivijos reikimą, kad mūsų kultūriniai lobiai liudyti lietuvių tautos gyvybę ir jos teisę į savarankišką gyvenimą.

9. Nuosirdžiai siekti lietuvių veiklos derinimo ir darbų pasidalinimo LB pirmųjų steigėjų dvasioje.

Per balsavimus lauksime paramos iš visų, kuriems mūsų įsipareigojimai yra priimtini ir tikslai siektini.

Kandidatai į JAV LB Tarybą:

Teodoras Blinstrubas
Dr. Kazys Bobelis
Zigmas Dailidka
Dr. Zenonas Danilevičius
Jonas Jasaitis
Jūratė Jasaitytė
Andrius Juškevičius
Antanas Kučys
Dr. Vladas Šimaitis
Jonas Švedas
Kun. Ansas Trakis
Jonas Vaičiūnas
Jonas Valkiūnas
Kan. Vaclovas Zakarauskas

Kandidatai į PLB Seimą:

Teodoras Blinstrubas
Dr. Kazys Bobelis
Zigmas Dailidka
Dr. Zenonas Danilevičius
Jonas Jasaitis
Jūratė Jasaitytė
Andrius Juškevičius
Antanas Kučys
Dr. Vladas Šimaitis
Kun. Adolfas Stašys
Jonas Švedas
Kun. Ansas Trakis
Jonas Vaičiūnas
Jonas Valkiūnas
Kan. Vaclovas Zakarauskas

lėtų nutolti nuo lietuvių.

Tiesiogiai šį gubingą motinėlę pasakė, jog tikri, sąmoningi lietuvių ir Afrikos išaugins gerus lietuvius. Bėda, kad išbėsta pačių motinų lietuviškos širdys ir taip prarandam lietuviškas sielas.

Motinos krauju ir pienu išmaitinti, jos kūno ir veido bruožais atžymėti, mes, vaikai, esame neatskiriami jos dalis. Ne tik fiziškai, bet ir dvasiškai motinos gyvenimo dalininkai. Motinos pergyvenimai yra įsisiurbę į mūsų sielą su visais jos gražiausiais jausmais vaikui. Jos iškentėtas dėl mūsų skausmas ir pakelta neapsakijama meilės auka mums yra niekada neat-

lyginama ir net nepašoma atlyginti skola. Taigi, kalbedami apie savo asmenišką motiną, tegalime su dėkingumu, pagarbą ir nuostaba jai nusilenkti.

Bet ar gali motina nemylėti savo kūdikio? Nebent nenormali, išsigimusi. Kiekvienai normaliai motinai vaiko meilė yra įgimta. Nenorėdami nė kiek aptemdyti motinos aureolės, galėtume tat pasakyti, kad motinos begalinė meilė vaikui nėra jos pačios nuopelnas, bet kad tai yra didelis, milijonais kartų regimas Dievo stebuklas. Rašytojas Wallece sako: — Kadangi Dievas yra nematomas, tai jisištverė motina, kurioje atsispindi Jo meilė. — Šitos meilės

nejausti arba nevertinti būtų taip pat nenormalu.

Sventas yra Motinos vardas! Vienintelė rusų tauta yra jį pavertusi pačiu biaužiausiu keiksmu. Ar tik ne dėl to atėjo šitai tautai tokios sunkios dienos!

Už savo motiną meilę turime kiekvienas asmeniškai dėkoti ne tik vieną gegužės sekmadienį, bet dažnai su dėkingumu prisiminti motinėle.

NIEKO NEPADEDA

Visai netiesa, kad valgantieji totoriškus bifšteksus tampa stipriais ir karingais. Aš pažįstu daugelį, kurie valgo daug žuvis, bet nei vienas iš jų nemo-ka plaukti.

Sekmadienį, birželio 10 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks

NAUJIENU PIKNIKAS

BUS IDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA SOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS A. RAMONIO ORKESTRAS GROS POLKAS, VAISUS IR PACIUS MODERNIAUSIUS SOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS BIRZELIO 10 D. VISI KVIEČIAMI Į NAUJIENU PIKNIKĄ.

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

A little over 4 dollars for every \$ you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds.

First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck.

They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

But there are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish. There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of those Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it.

Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

MOTINA

(Motinos Dienos proga)

"Pagirta tu, kuri vaisių augini,
Kuri Lietuvai naujų teiki sūnų,
Kad iš naujo ją broleliai septyni,
Iš ugniaivietės išpūstų pelenų"...

Venecijus Ališius

Pasaulyje viskas mirtinga.
Amžinas tėra tik motinos gyvenimas.

Motina pašaukta amžinybėn,
palieka atsiminimus, kurių dar
niekas nedrįso išniekinti. Prisi-
minimas Motinos paguodžia mus,
kaip berybis okeanas sausrų me-
tu pripildo išdžiūvusias upes.
Daug knygų prirašyta apie dide-
lius žmones: poetus, rašytojus,
filosofus, keliautojus, karo va-
dus, išradėjus, bet palyginant,
labai maža teparasyta apie jų
motinas. O motinos jų yra pir-
mosios, kurių dėka, visi pasau-
lio garsenybės ir mes, eiliniai
žmonės, iš viso žemėje gyvenam.
Motinos mumis rūpinasi nuo pat
pirmųjų gyvenimo valandų, kol
mes aplinkui dar nieko nematom
ir, beveik nieko neįsivaizduojam.
Motinos dėl savo vaikų naktis ne-
miega, sielojasi, vargsta, kenčia
ir aukojasi. Paskui tyliai iš šio
pasaulio išsineša, jokie atpildo už
savo kančias ir vargus nerei-
kaldamos. Vienintelis moti-

nos troškimas — matyti savo
vaikus laimingus ir, jei tasai
troškimas nors dalinai išsipil-
do — motinai didžiausias atpil-
das.

Visa žmonijos giminės istori-
ja remiasi šeima, kurios širdis
— Motina, kurią pats Dievas
įgalino suprasti ir pajęgti vyk-
dyti sunkias, nors garbingas mo-
tintystės pareigas. Mūsų, lietu-
vių, tauta iš senų senovės gar-
si herojėmis moterimis — mo-
tinomis. Ir, gal reta kurios ki-
tos tautos tautosakoje — daino-
se, pasakose, padavimuose, — le-
gendose — taip daug gražių, jau-
dinančių, meilės ir dėkingumo
kupinų atsiliepimų yra apie mo-
tiną-motinėle-sengalvėlę... Vie-
ną tokių legendų ir norėčiau čia
paminėti.

Visatos Kūrėjas, anuomet,
nužengęs žemėn vargšo senelio
pavidale, vaikščiojo ir Lietuvos
keliais, laukais, pagiriais, lanky-
damas žmones ir stebėdamas
aplinką — žmonių darbus ir, ma-

tydamas visur prie įvairiausių
darbų, pūlų, būsenų, žmo-
nės, besiganančias gražias ra-
guočių kaimenes, svajingai ra-
liuojančius plemenėlius, įvairia-
spalvėm gelėm puošnius pievas,
melodingai čiurlenančius upokš-
nius, žaliuojančius miškus, gi-
rias ir gojus, kuriuose įvairia-
balsių paukšteliai chorai ir bite-
lių spiečiai giedojo ir duzgė Su-
tvėrėjui dėkingumo himnus;
dirvose, kaip jūrose vanduo,
banguojančius jonus, kur pesi-
darbuojant linksmai dainuojan-
čius ne tik jaunimą, bet senimą
ir net vaikus. Viskas Kūrėjui
patiko. Jis viskuo gerėjosi ir pa-
noro artiau su šios nuostabios
šalies gyventojais susipažinti,
pašnekėti, išsamiau sužinoti, ką
jie daro, kad jų šalelėje taip vis-
ko pilna, ir, atrodo, visiems taip
linksma ir gera būti.

— Ką tu, žmogau, veiki? Kū-
rėjas paklausė pirmiausia savo
kelyje sutiktąjį žemdirbį — ar-
toją. — Aš, iš Dievo malonės,
esu artijas. Ariu, įdirbu žemę,
sėju ir siunu derlių, auginu gy-
vulius ir tuo pasidaru sau sa-
vo šeimai bei kitiems žmonėms
pragyvenimą, — nuolankiai at-
sakė paklaustasis, nustebes nie-
kada iki šiol apylinkėje nematy-
tų, malonios išvaizdos ir simpa-
tišku seneliu bei jo klausimu.

— Gerai darai, — atsakė se-
nelis. Laiminu tavąjį darbą.
Tęsk jį, sveikas, ir tobulink.

Kitoje vietoje Viešpats susi-
durė jau su kitokios išvaizdos
vyru ir paklausė jį:

— O koks tavo, žmogau, dar-
bas?

— Aš inžinierius, — tiesiu ge-
ležinkelius, projektuojau ir sta-
tau namus, tiltus, rūpinuos ša-
lies pramonę, kad žmonėms bū-
ty patogiau, geriau gyventi, kad
iš sunkaus savo darbo, daugiau
turėtų naudos.

— Sveikinu. Tavo darbas nau-
dingas. Tęsk jį ir tobulink žmo-
nių gerovei ir didesnei 'Dievo
garbei. Tik nepalik labai puik-
ybėn. Perdidelis savimi pasi-
tikėjimas ne viena gražų suman-
ymą ir net pačius jo vykdyto-
jus sužlugdė...

— O ką tu veiki? — Užėjęs
trobon atsigėrė. Senelis pa-
klause girtas kaimaroje besuku-
sį vyrą.

— Aš, štai sakyklą malū. Dar-
bymečiui teks pasitelkti talką,
tai kuogi vaišins žmones? — rei-
kia prasunkti alaus, kurio išgė-
rę darbininkai ne tik stipresni,
bet ir linksmesni, nepavargsta
ir dirba dainuodami.

— Ak, savo pramonę tu kar-
tais sudarai man nemalonusių
— atsakė Senelis. — Žinok, žmo-
gau, kad stiklinėje nusęsta dau-
giau negu jūroje. Užut vargą
palengvinus, nejučiomis darai ža-
lą savo ir kitų sveikatai. Patar-
čiau gerti skaidrų šulinio van-
denį; juo ir troškulį nuramin-
si ir proto nesudrumsi, nes kai
žmogus blaivus, tada jis ir svei-
kas, linksmas ir darbingas. Ta-
čiau, jeigu taip jau esate įpratę
— daryk ir tą alutį, tik ger-
damas ir kitus vaišindamas ži-
nok saiką, nepadaugink...

— O tau, ko stinga, kodėl taip
liūdnei esi susimąstęs — pa-
klause Senelis sutiktą poeta-ra-
šytoją-dainių. — Gal vargsti
naujų rimų, ritmų, sąskambių
beieškodamas, bekurdamas?...

— Panašu. Svarbiausia betgi
mano rūpestis — atrasti mano
kūrybai — raštams leidėją, —

— Tavo darbas prasmingas,
geras ir kilnus. Tęsk jį — ta-
rė Viešpats. — Neįsipažintiems
tavo kūriniams, mano buveinė-
je vietos visada pakaks. Nenu-
simink, juk ne vien tik duona
žmogus gyvas. Pats kūrimas
teteikia tau pasitenkinimą, gar-
bę ir gyvenimo džiaugsmą, nes
tavo darbai amžiais minės tave,
per juos tu tapsi nemarus, o tai
jūk ne pinigų nuperkama...

— Ką reiškia jūsų, ginkluotų
laukai, bėgiojimas ir daubos
bei krūmuose slapstymasis, ar
tai toks žaidimas? — paklausė
Senelis kariškį, bemankštinantį
kareivių būrį. — Tai manevrai.
Mokomes kariavimo meną. At-
sakyti, jei priešas užpultų mūsų
tėvynę, turime mokėti ir būti
pasiruošę ją ginti — atsakė lei-
tenantas.

— Gyvenime nėra nieko kil-
nesnio už tėvynės gynyką. Jūsų
karinį mokslą, pastangas bei
pratybas laiminu. Kaip kiekvie-
nas doras žmogus nepamiršta
meilės jį pagimdžiusiai motinai,
taip kiekvienas susipratęs lie-
tuvis neturi pamiršti meilės ir
pareigos savo tėvų ir protėvių
kraštui, savo gimtajai žemei. Ši
meilė turi būti kelrodinė, kaip
Betlejeaus žvaigždė karaliams
— išminčiams — visiems žmo-
gaus darbams ir sumanymams.
Telydi jus Dievo Apvaizda, —
savo Senelis ir buvo beneuinas
savo kelių. Tik staiga prieš jį
stojto suvargusi moteris su kū-
dikėliu ant rankų. Jinai ilgai
želaukusi eilės pasinėkėti su Se-
neliu, kuris su visais buvo toks
malonus ir, savo vargais ir ne-
pritekliais norėjo pasigauti jam,
jūk jis kiekvieną paguodė ir pa-
laimino...

— Aš nieko daugiau gyven-
mui duoti negaliu tik savo kūną
ir kraują — nusizėminusi tyliai
tarė moteris, glostydamas savo
mažyčio rankelę. Jos drabužiai,
nors, lopyti, sudėvėti, bet buvo
švarūs, o akyse skendėjo liūde-
sys ir kartu meilė bei gyvenimo
kovos ryžtas.

— Palaimintą būk, tu, mote-
rie, — jos kuklumu ir ryžtu su-
jaudintas tarė Viešpats. — Tu
esi visos mano kūrybos vaini-
kas, tavo glėbys, žmogaus vai-
kams žemėje suteiks laimę, nes
jie valdys žemę, jūras ir padan-
gių erdves; naudosis visomis
žemės, vandenų ir oro gerybė-
mis. Tikslai per tave viskas Vi-

— Aš tau, Tėvyne, vis meilę dainuosiu,
Meilę ir laisvę — naują atgimimą,
O kas pamiršo žalius tavo uosius,
Tą akmeniu teslegia juodas prakeikimas"...
Nuo pramžių gera lietuvė mo-
tina visada švietė didžiaisiais

Pavergtoje Lietuvoje

FOTO REPORTAŽAS

Šios jaunos ir sveikai atrodančios moterys visą vasaros dieną praleidžia Vilniaus parkelyje. Fotografas jas užkalbino lietuviškai ir pasisakė, kad atvažiavęs iš Amerikos ir miesto nepažįstas. Jauna moteris, užkalbinta lietuviškai, atsakė rusiškai. Ji pasakė, kad lietuviškai nemokanti, nes nelabai seniai čia atvažiavusi. Išaiškinta, kad Lietuvon ji atvažiavo iš Rusijos glūmos. Čia jai buvo duotas butas su visais įrengimais. Paaikškėjo, kad Lietuvon perkelti rusai labai ištaigingai gyvena, kaip caro laikais gyveno didieji ponai. Labai retas rusas ar rusė pradeda mokytis lietuviškai. Lietuvon atkelti rusai išsivaizduoja, kad lietuviai turi rusiškai pramokti, o rusams lietuviškai nėra jokio reikalo nei išskaitavimo. Nuotrauka daryta praeitą rudenį Vilniaus priemiesty.

satoje turi savo vertę ir reikš-
mę. Kam tikėtų žemdirbio duo-
na ir kiti gaminiai, inžinierius
statomai namai, keliai, tiltai, lai-
vai, geležinkeliai, orlaiviai... Kas
naudotųsi poeto — rašytojo — dai-
nių kūriniais, jei žemėje ne-
būtų žmogaus?... Todėl tu visuo-
met vadinišiesi tuo kilniausioju,
aukščiausioju vardu, kurį že-
mėje turi visi mano sutvėrimai
— motina. Ir didysis Visatos
Kūrėjas maloniai palaimino lie-
tuvę moterį — motiną ir sutei-
kė jai tas didžias kūno ir dvasios
jėgas, kuriomis įvairiais laikais
kėsdama svetimųjų priešpūdą,
terorą, žudantios tremties ne-
priteklis ir vargus, lietuvė mo-
tina pasižymi dorybe, kantrybe
ir ištverme.

Jauskime taip subtyliai, taip
kilniai, kaip jaučia ir mums sako
"Aš tau, Tėvyne, vis meilę dainuosiu,
Meilę ir laisvę — naują atgimimą,
O kas pamiršo žalius tavo uosius,
Tą akmeniu teslegia juodas prakeikimas"...

mūsų poetai, — es moterys — mo-
tinos:

"Aš taip ilgus beržų ir uosių,
Prie tavo, tėviške, kelių,
Kuriais gal niekad nevažiuosiu,
Bet jų užmiršti negaliu"...

Grazina Tulauskaitė-
Babrušienė

Motinos ir tėvynės meilė, lais-
vės ilgesys ir viltis ją atgauti,
iškovoti, teugdo mumyse drąsą
ir ryžtą, mūsų bočių pavyzdžiu,
išlikti ištikimais gimtosios šalies
vaikais (sūnais ir dukromis).
Tik nuosirdžios — kilnios tėvy-
nės meilės vedini, galėsime kar-
tu su mūsų poetais dainuoti:

"Aš tau, Tėvyne, vis meilę dainuosiu,
Meilę ir laisvę — naują atgimimą,
O kas pamiršo žalius tavo uosius,
Tą akmeniu teslegia juodas prakeikimas"...

Petras Karuza

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:

- K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00
- K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. \$6.00
- Prof. Vaclo Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrišta, 431 psl. \$7.50
- Prof. Vaclo Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00
- Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
- Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50
- Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštais viršeliais. \$5.00
- Juozas Liūdžius, RASTAI, 250 psl. \$3.00
- P. Liūdžiūnė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
- Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl. \$3.00
- M. Gudelis, POVLIS MILERIS, biografijos bruožai, 232 puslapiai. \$3.00

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

SAVE AT

Mutual Federal

Savings and Loan

2212 W. CERMAK ROAD — CHICAGO, ILLINOIS 60608
Peter Kazanuskas, President Phone 847-7747

6%

ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$10,000. OR MORE
2 YEAR MATURITY

5%

REGULAR
PASSBOOK
ACCOUNT

NOW INSURED TO \$20,000.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui
Ansamblių, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių,
nemoka pašto persiuntimo išlaidų.
Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-
derį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Britanijos princesė Anne patogiai ap-
sirengusi Badmintono, Anglijos ark-
lių lenktynėse.

Mes švenčiame 50 m. sukaktį

Mokame iki 6% Dividendus ir

dar duodaime dovanų.

JEI PADESITE TAUPYMO SĄSKAITON \$100 ar daugiau, tai galėsite gauti šotį ir 4 stiklus.

JEI PADESITE \$500 ar daugiau, tai iš 40 dovanų galėsite pasirinkti padažo šildytuvą, žvakų, patarnavimų lėkštes, dėžutę duonai, nerūdijamo plieno dubenį daržovėms maišyti, elektros laikrodį virtuvei ir daugelį kitų vertybių.

JEIGU PADESITE \$5,000 ar daugiau, tai iš 40 dovanų, galėsite pasirinkti rankinius ir stalo laikrodžius, dakrono antklodę, radiją, foto aparatą, šildomą lėkštę, spirtintuvą, elektros keptuvą, Corning kavinuką ir daugelį kitų vertybių.

VIENA SĄSKAITAI VIENA DOVANA.

DARBO VALANDOS: Pirmadienį, antradienį nuo 9 ryto iki 4 po pietų.
Ketvirtadienį nuo 9 iki 6 val. vak. Penktadienį nuo 9 iki 7 val.
vak., o šeštadienį nuo 9 ryto iki 1 po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone RA 1-4100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$23.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ raštinė atidaro kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12 val.	

Rašo dviem plunksnakočiais

Kaip didžiojoje Sovietų Sąjungoje, tai ir tos Sąjungos pavergtoje "tarybinėje" Lietuvoje, viskas matuojama dviem matais. Vieną matą taikoma saviems, kitą kitiems. Tarybinėje Lietuvoje įvesta "socialistinė" santvarka, bet ta santvarka naudojasi tikrai komunistų partijai priklausantieji "socialistai". Socialistų partijos "tarybinėje" Lietuvoje, nes pirmasis okupacijos mėnesiais socialistus rusai persekiojo lygiai taip, kaip persekiojo kitas politines grupes. "Tarybinėje" Lietuvoje jau įvesta ir "komunistinė" santvarka, bet ta santvarka ir jos atnešomis privilegijomis naudojasi tik "komunistų" partijos nariai, šiomis dienomis gavę "naujus dokumentus". Negavusieji tų dokumentų bus permiesti į "visus kitus", kurie stovi kitoje privilegijuotos tvoros pusėje.

Gegužio pradžioje Lietuvos Rašytojų Sąjunga Vilniuje buvo sukvietusi Sąjungos valdybos plenumą, kad galėtų apspręsti pačias svarbiausias dienos problemas. Plenumo buvo leista pasisakyti labiausiai vyriausybei rūpimais klausimais. Pats svarbiausias — kaip išugdyti "tarybinėje" Lietuvoje komunistus. Visos iki šio mėto vartotos priemonės susipratusiems komunistams ugdyti nedavė laukto ir pageidaujamo rezultato. Valdžia išleidžia milijonų sumas įvairiausiai propagandai, Vilniuje laiko didelių kadros institutų narių, kurie skaito paskaitas dienomis ir vakarais, bet gerų komunistų jie nepajėgia išugdyti. Į tuos kursus partijos vadovybė atrenka pačius geriausius ir gabiausius mokinius, bet pasitiki jais okupantas nebegali. Mokosi jaunimas, rodo, gana gerai, bet labai dažnai iškrypsta iš pagrindinės partijos linijos.

Rašytojų plenumo buvo iškeltas vienas gana įdomus klausimas, būtent: Kaip išugdyti komunistinės ateities kūrėją. Jauną komunistą išugdyti gana sunku, o kaip jau galėsi išugdyti kūrėją? Partijos vadovybė turi sunkumų, nes visą laiką rūpinasi ateitimi. Jie žino, kad dabartiniu metu "komunistinės" privilegijas turi tikrai mažą grupelę, bet jie aiškina, kad ateityje visi galės gyventi taip gerai, kaip Sovietų Sąjungoje gyvena komunistų partijos vadai. Rašytojams daug lengviau rašyti apie šių dienų "komunizmą", o ne apie "komunistinę" ateitį. Kada rašytojai turi galvoje šiandieninę "komunistinę" tikrovę, tai labai lengvai prieina išvadoms, kad komunistiniai ateities nėra. Kada turi galvoje per 50 metų padarytą pažangą, tai prieina įsitikinimo, kad eina laikais parti-

jos nariai buvo daug saugesni, negu šiandien jie yra komunistinėje Sovietų Sąjungoje.

Plenumas suveiktams lietuviams rašytojams buvo iškelta svarbi problema: jie turėjo įsivaizduoti "komunistinę" ateitį. Tai netoks jau lengvas dalykas, turint galvoje "komunistinę" dabartį. Jeigu ši problema vienam kitam, turinčiam lakią fantaziją ir neturinčiam jokių skrupulų, dar būtų galima įveikti, tai sukurti tos ateities "kūrėją" jau visiškai neįmanoma. Didžiausio susirūpinimo sukėlė šios problemos kėlimas.

Rašytojai priejo įsitikinimo, kad jiems patiems pasiekti fantazijas turinčių partijos narių ateitį neįmanoma. Jie patarė šias problemas spręsti praktiškai. Jie žino, kaip tą reikala jau kelintą metų kelia ir Mečys Gedvilas, kad geriausi "komunistai" galės būti tikrai vaikai, todėl ir nutarė kreipti ypatingą dėmesį į vaikų auklėjimą. Vaikams reikia paruošti tinkamas knygas, vaikams reikia pagaminti eileraščius, piešti suprantamus paveikslus ir paruošti mokytojus, kurie galės išaukleti "komunistinės ateities kūrėjus".

Rašytojų plenumas nutarė vykdyti partijos užkartą uždavinį, komunistus pradėjo auklėti nuo vaikų. Vyriausias Literatūros ir Meno redaktorius Vytautas Radaitis, aprašinėdamas rašytojų plenumą, parašė straipsnį, kurį pavadinė "Vaikams — didelį meną". Pradžioje sunku suprasti, ką jis norėjo pasakyti. Ar jis norėjo pasakyti, kad "tarybinė" valdžia Lietuvoje rašytojus skaito tinkamus rašyti vaikams ir ryžtasi perduoti jiems didelį meną. "Tarybinė" valdžia prisipažįsta, kad komunistinio jaunimo Lietuvoje ji neišauklėjo, todėl visą auklėjimo meną perdavė vaikams — rašytojams.

Bet Radaitis, parinkdamas tokį straipsnio pavadinimą, galėjo turėti galvoje visai kitą reikalą. Jis žino, kad "tarybiniai" rašytojai iki šio mėto nesukūrė nei vieno vertingiausio literatūros kūrinio, jeigu neskaityti "istorinių" Guzevičiaus romanų, tai dabar patarė rašyti vaikams. Turint galvoje kad kiekvieną dieną "tarybiniai" auklėtojai vis prieina gilesnio įsitikinimo, kad tikrai vaikai galės būti toki komunistai, kokių Maskva nori, nutarė įsakyti rašytojams "kurti" vaikams.

Pasirodo, kad "tarybinėje" Lietuvoje tai nėra toks lengvas darbas. Amerikoje buvusios mokytojos vieną vaikams vadovėlį kepa po kito, tuo tarpu Vilniuje reikalingas kitas atrodas. Oficialiame pranešime apie plenumą Radaitis taip rašo:

"Mes esame įpratę manyti, kad dažnas rašytojas turi du plunksnakočius: vieną "didžiąją" o kitą vaikų literatūrai kurti. Literatūros kritikoje kartais reiškiamą nuomonę, kad tas ar kitas rašytojas imas vaikams rašyti atokvėpio valandėlėmis, lyg, norėdamas pažaisiti literatūra, ir kartais daroma išvada, kad vaikų literatūra esanti menkesnė už "didžiąją literatūrą" (Literatūra ir menas, 1973 m. geg. 5 d., 4 psl.).

"Tarybinėje" Lietuvoje būtinai reikia turėti du plunksnakočius. Vieną rašo pagal valdžios užsakymą, o antruoju rašo sąžinės balsą. Aleksandras Solženicynas, būdamas prievartoto darbo stovykloje, taip pat rašė dviem. Vieną rašomus kūrinius siuntinėjo stovyklos vadovybei, o antruoju parašytus darbus siuntinėjo Stockholm. Už vieną plunksną parašytus kūrinius nieko negavo, o už antrąją rašytuosius gavo Nobelio premiją.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

KAS ŽLUGDĖ IR ŽLUGDO LIETUVIŲ TAUTĄ?

7

Ne paslaptis, kaip kas įtaigoja, kad Vatikanas turi geriausią pasauliulyje žvalgybą, ir kad jo nedominti vietose ištinti žmonių nuotaikas apie stambų savo dignitorių. Del to čia, savo rūšies diskretizmas, yra pateisinamas, taip pat priimtina, kun. Wirtlo nuomonė (autorius paprašius, atsiveikinant, vizitines kortelės, kad ne asmuo (pavardė) čia turi svarbos, bet tai "ka mės kalbėjome ir aptarėme" (45 psl.).

V. Zemačaitis į incognito asmenį taip pristato: "Visai netikėtai atėjus, tartum kažkieno pasiuntinys, nepažįstamas, neišaiškintas, plačios erudicijos katalikų dvasininkas, kuris pokalbyje paryškino, tartum, nusmailgste gaires į svarbesnius lietuvių tautai šiekus. Būtent, kad pavergta tautai nėra aukščiausių tikslų politinė nepriklausomybė, pirmą jos turi eiti dvasiniai religinis savarankumas — laisvai, ne pagal svetimųjų įsakymus ir dominaciją, bet pagal kiekvienai tautai įgimtą ir jos praktikuojamas tradicijas tai vykdyti, prisilaikant jos būdo, papročių ir tikėjimo tiesų. Ant jų turi remtis tauta, panašiai kaip pavienis asmuo remia savo žmogiskąjį as, anot Vydūno, — būti sau žmo-

gumi, su nepriklausoma nuo kitų tautų politinė laisvė — gyventi ir kurti" (46 psl.).

Iš to autoriaus pokalbio su kun. Wirtlu, as čia pasistengiu paryškinti keletą svarbesnių minčių. Prisimėn įvairius nutautimo motyvus, bei V. Z. nuomonę, esime prie jo leidinyje išdėstytos lietuvių — katalikų J. A. Valstybės liudnos (ištautėjimo) padėtis ir ryšium su tuo pateiksimė kiek ir savų samprotavimų.

Pirmiausia V. Z. primena, kad lietuvių — katalikų bažnyčia Amerikoje bei religinės organizacijos yra pavėstos išimtinai arių administracijai (biurokratijai), kuri, neatsižvelgdama į tautinius lietuvių — katalikų motyvus, varo lietuvių nutautinimo darbą. Jis net primena, kad ariai, kol neturėjo laisvės, būvo lojalėšni ir tolerantiškesni ir lietuviams ir kitoms tautinėms mažumoms, bet atgavę nepriklausomybę, suamerikonoję ir suangėję, pradėjo spausiti kitus, siekdami paversti ir kitus panašiais į save — ištautėjusių psichologija (39 psl.).

Primindamas Amerikos lietuvių — katalikų apsilėidimus, kurie veda prie ištautėjimo, kun. Wirtlas be kita ko sako, kad "lietuvių katalikai Amerikoje yra padarę milžinišką įnašą katalikų, sukūrę parapijas, pristatę milijoninių gražių bažnyčių, parapijinių mokyklų, vienuolynų, spaustuvių, šimtus katalikų organizacijų bei pašalpos įstaigų. Bet iki šiol nėra išleide

anglų kalba net "tinkamos informacinės studijos ir tas įnašas, proporcingai imant, nebus mažesnis už arių, ar lenkų". (39 psl.)

Toliau jis sako, kad "suvėdus balansą, nors paskutinių dešimties metų, jis parodo, kad viskas yra prarasta: bažnyčios, puošnios klebonijos, mokyklos... statytos lietuvių pinigais, šiandien yra arių kurijos per savo pastatytus ir jiems ištikimus klebonus tvarkomos. Net lietuvių katalikų federacija yra "tik iš vardo", kurioje įtaikoje (arių), "jose (bažnyčiose) jds dar esatė pakenciami, kol dar mokatė pinigą, bet jokio sprendžiamo balso neturite. Nepalikdami lietuvių klebonus vertia pasitraukti, lietuvių kalba pamaldos smarkiai mažinamos, nes arių biurokratijai lengviau atlikti savo pareigas vien anglų kalba; pirmi komunistai lietuviškai ruošiami angliškai ("vienas klebonas aiškina, kad visų bendros angliškos komunistų Dievas noris" 40 psl.), tai visai taip, kaip lenkinimo procese Vilniaus krašte, sufenkėjusieji kunigai skelbė, kad Dievas nenori (ir nesupranta...) lietuvių pagoniskos kalbos!... Ir taip, girdi, lietuvių "primus sacerdos" ir "net katalikų federacija arių kurijos (kokios? A. D. K. K.) biznierių kiseniųjų sėd" (placiu sk. 38 — 43 psl.).

Tokiai padėčiai esant lietuvių — katalikų reikalams gimi kun. Wirtlo patariai "su daryti šėprią religiniai dvasinę atstovybę, priklausančią betarpiui popiežiaus, bent iš trijų asmenų... Vienas kardinolas, ar arkivyskupas reziduotų Europoje, antruoju — lietuviškoji vyskupija apimtu Australiją — Pietų Ameriką, trečioju — Jungtines Valstybes ir Kanadą. Dabar, kai vyksta ok. Lietuvoje tokio didelio pasaulinio garso katalikų kovos už tikėjimo laisvę, gerai pasirodus, ši mano patartina vertėtų pamėginti. Aš skaitau, kad lietuvių tauta to yra verta". (41 psl.).

Neneigdamas tos apvėrkintos padėties lietuvių katalikų, patekusių į ištautėjimo, arių vadovaujamą politikos, piktės, tačiau dėl šio siūlymo kurti lietuvišką dvasinę aukštąją administraciją, norėčiau pareikšti keletą kitokių samprotavimų.

NETEISINGI IR NEPAGRISTI KALTINIMAI

Leidome Jonui Bertasiui paryškinti Dirvoje skelbtas M. Kavolio "kontraversijas", o dabar leidžiame dar vienam mūsų tautiečiui atkreipti dėmesį į silpnas debatojų pozicijas. N. Red.

Jonas Bertasius "Naujiene" paskelbė ilgą straipsnį "Teisė ar smurtas?", kuris ejo dienraščio atkarpos net per 8 numerius (1973.IV — 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97 ir 98).

Autorius nagrinėja 1926 m. gruodžio 17 d. perversmo priežastis ir daro priekaištus M. Kavoliui "Dirvoje" paskelbiamam straipsniui "Kontraversija dėl Gruodžio 17-los akto" arba "Išsiaiškinime pagrindinę perversmo priežastį".

Perversmas įvyko prieš 46 metus. Tai jau tolimas praeitis, daugiau negu pusė žmogaus amžiaus. Rodos, užtektų tuo reikalu vesti nesibaigiančius ginčus ir priekaištus, nes tuo padarytų klaidų neatitaisyti, istorijos rato atgal nepasuksimė, o tik pasitarnausime Lietuvos okupantui. Dabar turime svarbesnių uždavinių, todėl nespėkime, gal ir dėl ne visai vykusių sprendimų, bet glaudinime gretas kovai prieš mūsų ir visų pavergtųjų tautų priešą — komunizmą.

Visiems žinoma, kad Kazys Grinius ir ministras pirmininkas Mykolas Slezevičius buvo dideli patriotai ir mūsų tautai aukėjo visas savo jėgas ir sugebėjimus. Bet dauguma senesnių žmonių žino, kad Lietuvos valstiečių liaudininkų ir socialdemokratų koalicinė vyriausybė buvo silpna ir iškėjo pagalbos lenkų ir žydų frakcijose. Už pagalbą vyriausybei jiems pažadėjo kai kurias nuolaidas. Vardan demokratijos buvo atleistas valdžios mažumų demostuojančioms gaujoms, kurias kurstė užimamąvė komunistų agentai. Paduogėjęs įdrasnis, sunku buvo jas sustramdyti, bijant pažeisti demokratinius principus. Dabar paaiškiai vyksta ir mūs priglaudusiam krašte.

Komunistinis perversmas Lietuvoje tada nebuvo pavojingas, bet tenkai nesiliovė knistis po mūsų tautos nepriklausomybės pamatais. Prezidento dr. K. Griniaus vyriausybės švietimo ministeris prof. Vincas Čepinskis, vienu plunksnos Brūkštelėjimu, leido atidaryti 60 lenkiškų pradžios mokyklų. Tai atpildas lenkų frakcijai už kolonizacijos parėmimą. Tos mokyklos buvo labai didelės skriauda

ką nulemia valdžios lovyto tešalas ir karalių, prezidentų ir diktatorių kėdės.

Straipsnio autorius pašaipiai puola prezidentą A. Smetoną už pagėimą: "Dabar jau nebe paslaptis, kad Ant. Smetona skėmingai ant suvalkiečių nugaros per upelį išvairavo į Vokietiją".

Keistokas pasišaipymas. O J. Bertasius ir mes ar neišvairavome? Visi vairavome takelius, pelkėmis, per upelius ir vis paskubomis, strimagalviais. Ar mums būtų lengviau ant širdies, jei prezidentą A. Smetoną būtų ištikęs Latvijos ir Estijos prezidentų likimas? Nėdėra saviesiems linkėti mirties.

Straipsnio pabaigoje J. Bertasius prof. Augustinę Volde- marą paverčia bolševiku šnipu. Autorius taip ir žeria: "Prie A. Voldemaro avantiūrinį veiksmų reikia priskirti jo pastovius ryšius su Sovietų pasitintybėmis ir jų atstovais... Kaune, jo bute, vėlav vakarais, beveik kas savaitę, lankydavosi Sovietų pasitintinys vienas arba su vyriausioju NKVD-istu."

Ten pat pasakojama, kad profesorius ir Romoje gyven- damas palaikęs ryšius su bolševikais. Autorius girdėjęs iš J. Paleckio vyriausybės narių, kad Pozdniakovas be galo rūpinosi Voldemaro likimu ir ne norėjęs, kad jis grįžtų. Ar tik ne autoriaus draugai jam taip pasakojo?

Toliau: "...nepaliko jo gyventi Kaune, bet jau kaip Sovietų pilietį, išgabeno į Krymą, Jaltos kurortą gyventi, duodant trijų kambarių butą ir tarnaitę. Karui prasidėjus, buvęs nukeltas į Vladikaukazą, kame universitete dėstęs lotynų kalbą ir istorijos mokslą. Po karo atkeltas į S. S. Generalinio Štabo Karo Akademiją Kuibyševė prancūzų kalbai dėstyti. Treimtyje yra žmonių, kurie tvirtina, kad jų žiniomis A. Voldemaras dalyvavęs Teherano ir Jaltos konferencijose, kaip Stalino ekspertų komisijos narys".

Iš kur tą visą J. Bertasius žino? Kas jam tą pasakojo, kas paliudijo? Vietoje pateikęs savo rimtus, negėnėjimus tokių sunkių prof. A. Voldemaro neva nusi- kaltinimų įrodymus, J. Bertasius toliau raš:

"Tikri A. Voldemaro pasi- tarnavimai Sovietų Sąjungai paaiškės tik tuomet, kuomet bus atskleisti S. S-gos komisa- riato archyvai".

Taigi, pagal J. Bertasius, jo pateiktieji A. Voldemaro "pasitarnavimai" S. S-gai dar (Nukelta į 5 psl.)

kūręs lenkų — lietuvių marijonų uniją), neišlaikęs lenkiškosios politikos spaudimo, turėjo atsisakyti. Reinsys taip pat pasitraukė, neišlaikęs prieštaravimų, bei pasipriešinimo Vatikano kardinolo Mognont, kuris rėmė Vilniuje lenkų arkivyskupą Jėlžkowskį, veikusių prieš lietuviškus katalikiškus reikalus. (Placiu apė tai: Le Saint Siege et la Situation Religieuse en Pologne et dans les Pays Balts, 1939 — 1945, Libreria Editrice Vaticana 1967. Du tomai dokumentų prancūzų ir lotynų kalbomis, arkiv. Reinio laisvą kard. Mognont; lietuvių kunigai turėtų tai išiešti lietuvių kalba, jau vien pasiteisinimui dėl kaltinimų, kad jie nepakankamai kovojo už lietuvių Vilniuje ir kitur).

Todėl paskyrimas aukštųjų dvasininkų (kardinolo ir vyskupų) lietuvių reikalams vargu ar sustabds, ar atsvers įsigalėjusią, efektingą arių nusistatymą lietuvių katalikų amerikonizmo politiką? Apie Vatikano ir pats autorius primena: "Ar Vatikanas čia ką realaus Lietuvai galėtų padėti, nes kiek yra žinių, jis gerokai pasinėšęs į kolaboraciją su Sovietais?". (41 psl.).

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

TEL. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKUŠERJA IR GYDYTOJAS
2833 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERJA IR GYDYTOJAS

2833 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. FANG C. LU

AKUŠERJA IR GYDYTOJAS

2833 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. C. K. BOBELIS

AKUŠERJA IR GYDYTOJAS

2833 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS

AKUŠERJA IR GYDYTOJAS

2833 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERJA IR GYDYTOJAS

2833 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITĖ

AKUŠERJA IR GYDYTOJAS

2833 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

AKUŠERJA IR GYDYTOJAS

2833 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

AKUŠERJA IR GYDYTOJAS

2833 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. P. STRIMAITIS

AKUŠERJA IR GYDYTOJAS

2833 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. VYT. TAURAS

AKUŠERJA IR GYDYTOJAS

2833 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

V. Tumasonis, M. D., S. C.

AKUŠERJA IR GYDYTOJAS

2833 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

P. SILEIKIS, O. P.

AKUŠERJA IR GYDYTOJAS

2833 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

A. A. Petronele Darasienę palaidojus

Š. m. gegužės mėn. 1 d. po sunkios ligos mirė Petronele Darasienė. Amerikoj išgyveno 64 metus. Buvo gimusi 1889 m. rugsėjo mėn. 11 d. Kairėnų kaime Grinkiškio parapijoje Lietuvoje. Petronele Darasienė ilgą laiką gyveno Bridgeport apylinkėje, ji buvo ilgmetė Naujųjų skaitytoja, jos prenumeravo ir skaitė iki paskutinių dienų. Priklausė keletoms organizacijoms: Krakiškių klubui, lietuvių auditorijos akcininkei. Dalyvavo lietuviškuose parengimuose ir gegužinėse, skaitė kelis lietuviškus laikraščius: Naujienas, Sandarą, Keleivį ir kitus.

Siuntė giminėms siuntinius Lietuva. Rėmė naujus ateivius, kelias šeimas priglaudė savo namuose: davė butą ir kitokią pagalbą. Paskutiniu metu sunkiai sirgo, duktė Zofija sūnus Charles ir marti Aldona rūpestingai ir gražiai prižiūrėjo. Gegužės mėn. 2 ir 3 d. vakarais gausūs būriai gimininių artimųjų ir kaimynų rinkosi į Mazišką - Evans koplyčią atsisveikinti su velione ir pareikšti užuojautą giminėms. Karstas skendo gėlėse, kurių labai daug buvo, aukota mišioms ir daug užuojautos

Okupuotoj Lietuvoj

„Kontaktai su artimaisiais kaimynais“

Lenkų informacija (LWIL) praneša: „Tariamų nepriklausomų sovietinių respublikų nominaliniai „vairininkai“ gavo nurodymą, kad megdami santykius su „Laudies Lenkija“, pirmiausiai turėtų galvoti geografiškai artimiausias sritis. Tuo pagrindu Kaunas draugauja su Baltstogė. Ne Vilnius, kadangi jis dabar yra „sostinė“ ir jam atitinkami partnerinai gali būti tik Varšuva. Baltstogėje pastaruoju metu daug padaryta lenkamų supažindinti su lietuvių tautos istorija ir kultūra. „Gazeta Bialostocka“ talpino visą eilę straipsnių ir reportažų, o Lenkijos Radijo Baltstogėje siųstas transliavo eilę įdomių audienčių.

Apert dviejų didžiųjų apygardų (galima sakyti provincijų) — tai yra Baltstogės ir Kauno) draugystės kontaktai gali palaikyti šie pasienio apskriviai: Lenkijos pusėje Suvalkai, Seinai, Augustavas, Elk, Geldupė ir Olecko, o Lietuvos pusėje Varėna, Alytus, Vilkiškis ir dar pora kitų.

Baltstogės vaivadijos šiauriniame gale yra Punksio miestelis su lietuviška vidurine mokykla, kadangi joje apylinkėje negincijamai gyvena keli tūkstančiai lietuvių, kurių teisės yra pagerbiamos.

Lenkų gaivalo kontaktų su lietuvių gaivalu linija būtų dar ilgesnė, jei ne dalį Baltstogės vaivadijos Stalinas būtų priskyręs baltruščių respublikai“.

Straipsnelis baigiamas nusiskundimu, kad „visame Baltstogės plote nėra nei vienos lenkiškos mokyklos ir nė vieno lenkiško laikraščio, nors turėtų būti žymiai daugiau negu „Sovietų Lietuvoje“.

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleko Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 604 psl. Kaina \$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvežtieji lietuviai, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 vietosinių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kiti organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJOS

vardu ir parašyti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

ROCKFORD, ILL.

Brangių motinėlių pagerbimas

Laikas bėga greitai. Jau po Velykų. Laukėme kada lietuvių sustos, saulutė pasirodys, bet štai jau gegužės 13 d., ta brangi diena jau čia pat.

A. L. B-nės Rockfordo apylinkė rengia — darbuojasi iškilmingai pagerbti mielas motinėles tyliai, bet ne taip tyliai kaip motinėlių prisiminimai, skrajantys mūsų širdyse. Taigi ta tradicinė A. Lietuvių B-nės Rockfordo apylinkės diena įvyks sekmadienį, gegužės 13 d., Lietuvių klubo puošnioje salėje.

Ruošiama programa. Po to seks skanus pietų moterų bendruomeninės paruoš jvairiausių valgių. Veiks ir baras — minkšti ir stipresni gėrimai. Patarnaus vyrai su šypsena.

Lietuviškas dainas iš operų ir šokių muziką prirengs Aug. Kapačinskis, pradžia 2 val. popietį. Įėjimas nemokamas.

A. L. B-nės apylinkė maloniai kviečia į motinų pagerbimą suanūka, 2 švogerkos: Mary ir Grace Blūzis su šeimos. Lietuvoje liko giminės: Joana Kurčionienė, Bronė Želienė ir Ricardas Blažys su šeimos. Išėkis Petronele, ramybėje svetingos šalies žemėlėje.

J. Kaunas

TRUKSTA GAZOLINO

Patiriama, kad nuo šio trečiadienio Chicago srityje pradedama gazolino taupymas, kuri pirmiausiai pajus važiuojantieji Illinois apimkamaisiais plentais (tollways). Sustojus prie bet kurios plazos ir prašius „filler-up“, begaus ribotą gazolino kiekį — automobilui 10 galionų, o sunkvežimui 35 galionus.

AP praneša iš Washingtono, kad pradėdama rimtai susirūpinti dėl daugelio žemės žaliavų išsekimo, kas visą civilizaciją stato pavojun. JAV-bių Geologinė apžvalga skelbia, kad ne tik JAV-bėse, bet viso pasaulio civilizacija esanti pavojuje. Geologinė Apžvalga išleido 722 puslapių knygą, kurių peršpieja, kad daugelis mineralų atsargų nebeužteiktų pritrūks. Prieš porą metų Massachusetts technologijos institutas savo studijoje, pavadintoje „Ribos augimui“ perspėjo modernią civilizaciją, kad ji nebegalės išsilaikyti ir turės susmukti, jei nebus greitai sumažintas žmonių prieauglis ir industrijos produkcija. Panasių pessimistų išvada priešio ir britų mokslininkai. „Jokiu būdu nėra per anksti susirūpinti mineralų žaliavų ateitimi ir pradėti planuoti“, pareiškė Geologinės apžvalgos direktorius.

Illinojų legalizuota valstybinė loterija

Illinojų atstovų rūmai po ilgų ir karštų debatų 112 balsais prieš 56 prieš bilių, kuriuo nuo šiol bus leidžiama loterija šioje valstyje.

Rockford atstovas, šio biliaus sponsorius, pasakė, kad loterija duos valstybei metinių pajamų \$100 milijonų. Loterija bus pagrįsta bilietais po 50 centų pardavinėjimu.

Iš to šimto milijonų dolerių \$45 milijonai eis Illinojų mokyklų fondui, kiti \$45 milijonai loterijos prizams, o liku-

šieji \$10 milijonų loterijos operacijoms. Loteriją kontroliuos gubernatoriaus paskirta komisija. Loterijos yra iki šiol legalios šešiose valstybose.

Bilius persiunčiamas senatui.

NETEISINGI IR NEPAGRĮSTI KALTINIMAI

(Atkelta iš 4 psl.)

netikri... „Tikrų“ dar reikės palaukti, kol paaikšės S. S-gos komisariato „archyvai“...

Jei taip, tai kaip gali J. Bertašius tais savo dar netikrais įrodymais remtis ir kaltinti jam tikrai nežinomais „pasitarnavimais“ S. S-gai prof. A. Voldemarą, mūsų buvusį nepriklausomybės metų pradžios valstybės veikėją, buv. Lietuvos Ministrą Pirmininką, Užsienio Reikalų Ministrą atstovavusį Lietuvai tarptautiniuose santykiuose, gynusį Lietuvos valstybės interesus tarptautinėje plotmėje? Tuo gi įžeidžiama ne tik jo asmens garbė, bet ir mūsų valstybės.

Pagalau, ar nežinoma J. Bertašius tai, kad Mažojoje Lietuvos Taryboje S-gos Enciklopedijoje (III t. 826 psl.) A. Voldemaras išniekintas dar labiau ir ten yra parašyta, kad jis 1942 metais yra miręs (greičiausiai, enkavedistų nužudytas) Maskvos kalėjime? Jeigu jau A. Voldemaras, pagal J. Bertašius, buvo taip daug S-gai „pasitarnavęs“, kad už tai buvo gavęs net ir butą gerame kurorte su tarnaitėmis, tai kaip jis galėjo numirti 1942 m. Maskvos kalėjime, o po to dar, pagal J. Bertašius, prisikėlęs iš numirusiųjų, dalyvauti pokariinėje Teherano ir Jaltos konferencijoje „kaip Stalino ekspertų komisijos narys“? Galima J. Bertašius ir spandoje pažvelgti, bet kas per daug, tai jau per daug.

Baigdamas noriu dar J. Bertašius priminti tai, ką jis yra parašęs savo straipsnio pradžioje. O jis ten parašė šiuos žodžius:

„Neužmirškime, kad šiandien esame Tautos tarnyboje, todėl nedarykime liuksuso ginčams savo tarpe, bet galvokime apie praktišką politiką atsipalaiduodami nuo visokių asmeniškanų“.

Grazūs, labai grazūs „Voldemaro biografo“ ir jo „prokuroro“ žodžiai bei patarimai kitiems, tik todėl gi jis pats nesiigia taip, ką kitiems siūlo?

J. Tolimėnas

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

— Chicago Našvily, Našvilių ir Paiverių Draugystės klubas skaukia visuotinių narių susirinkimą gegužės 11 d. 8 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai, maloniai kviečiami susirinkime dalyvauti. Po susirinkimo vaisės ir šokiai Jurgio Joniko orkestrui grojant.

Viktorija Cinka, nat. rašt.

— Lietuvių Žagariečių Klubas ruošia linksmą pavasarinį šokių vakarą šeštadienį, gegužės 12 dieną Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Pradžią 7:00 val. vak. Šokiama groso G. Joniko orkestras. Bus skanių užkandžių, troškulių numalšinti gerų gėrimų, o laimingiesiems gražių dovanų. Nariai ir svečiai kviečiami atsilankyti ir linksmam vakarą praleisti su žagariečiais. Kvietė Rėngimo komisija ir valdyba.

Rotė Didžiagalviene, koresp.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Tuos tada pažadėjimus turėdami, mielaisioje, apsišvarinkim nuo visokio suteptimo kūno ir dvasios, išpildydami pašventintą baimeje Dievo. 2 Kor. 7:1.

Pasiklausime kiek iš būsimų Karališkosios Kunigijos narių turi suteptus, tokius kaip piktybę, apgavystę, veidmainystę, neapykantą ir apkalbėjimą? Drąsiai galime sakyti, kad visi nusidedame tuose dalykuose, ir turime nors kelias iš tų kūno silpnųjų ir kariaujame prieš jas — mūsų kova prasidėjo ypatingai tada, kai įstojom į kunigystę. Kaip atsargiai privalo kiekvienas pasistengti atvesti tą viską nuo savęs! Kaip atsargiai privalo nagrinėti netikėtai savo darbus, žodžius ir mintis, bet ir užmanymus, kurie davė pradžią jo mintims, žodžiams ir darbams, įdant kiekvienas galėtų būti daugiau ir daugiau laisvas nuo žemiškų suteptimų ir kas dieną būti tinkamas Dievo akivaizdoje.

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kristaus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje knygytėje, kuri vadinasi „Tikroji bažnyčia“. Ją nemokamai gausite, jei parašysite tokiu adresu: F. Zaviša, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIKA & EVANS

6045 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

KAS PRADŽIUGINO VYTAUTĄ KAZAKEVIČIŲ

Okupuotoje Lietuvoje leidžiamas "Gimtas Kraštas" š. m. vasario mėn. 8 d. Nr. 6 atspausdino straipsnį pavadinimą "Krizė vis gilėja", kuriame tarp kitko rašoma: — JAV lietuvių bendruomenė maždaug prieš pusmetį paskyrė liuanistiniam švietimui išsilausiją Klevelande. Ir vėl aštriai iškilo pagrindinė moksleivių lietuviškų skaitinių problema.

Pranešimą daręs žurnalistas kunigas J. Vaišnys apie padėtį šitaip kalbėjo: — Turime 36 knygeles vaikams ir 41 paaugliams, bet jeigu į tas knygeles atidžiau pažvelgsime, tai pamatysime, kad tokių knygų, kurias vaikai mėgtų, yra tik kelios... Kitos vaikams neįdomios, nepritaikytos, parašytos sunkiu stiliumi ir sunkiai suprantama kalba. Be to, ir tų per metus teiseina vos viena kita... J. Vaišnys siūlė atgauti knygų iš Lietuvos, jos ten esančios "įdomios ir patrauklios".

Šito norėtų ir J. Kavaliūnas bei kiti švietimo organizatoriai, nors ir pagrįsta "dėl tvarškos" per daug atkakliai, viešai to siekti".

Vyt. Kazakevičius džiugauja kun. J. Vaišnio kalba, nuvertinusių išeivijoje esančius rašytojus, ruošiančius knygetes vaikams. Nesinorėtų tikėti, kad kun. Vaišnys tas vaikus paruoštas knygetes būtų skaitęs. Mano vaikai skaito ir supranta. Gaunasi įspūdis, kad ne visi seniai pajęgia vaikų knygeles skaityti, tai ir jų kalbos nesupranta.

Reikia pasidžiaugti, kad ne visi taip galvoja apie okupuotoje Lietuvoje išleistas knygetes, kaip jėzuitas J. Vaišnys.

Toliau "Gimtajame Krašte" rašoma: — Toronto "Tėviškės žiburių" korespondentas, aprašęs tą pačią sesiją, šitaip apibūdina jo rezultatus: "Toji idėja (atsigabenti knygų vaikams iš Lietuvos) nuolat grįžta į mūsų švietėjų suvaziavimus".

Hh

Svarausioji knygutė yra Taidos Balčiūnienės parašytoji ir J. Stuko redguotoji ABC. Tai ikimokyklinio amžiaus vaikams Vagos leista paveiksluota knygelė. Kiekvienai radei skirtas paveiksluotas puslapis. Puslapyje yra raidė ir paveikslas, presidentas ta pačia raide. A raidės puslapyje yra "arkliu" joantis berniukas, o puslapyje apacioje yra nupiešti ančiukai. V raidė turi vėžį ir apacioje varles. Raidė O papuosta obuoliais ir čiūkiais. Raidė H turi herbą ir hidrauline užtvanką. Knygelė nėra įpraslinės komunistinės įžangos ir nesimato Lenino paveikslas, bet vaikai iškeltas herbas pakankamai pasako. Šią Vilniuje spausdintą knygelę makleriai jau parduvinėja Amerikos lietuvių mokykloms.

mus ir kas kart būna atmeta, kaip atsitiko ir ši kartą, vienam tarybos nariui aiškiai rezumavus, kad net ir to iš knygelių, kurios yra "švarios" (tai yra be auklėjamojo, tarybinio momento) mums tautiniu atžvilgiu nieko gero neduoda. O, be to, ir jų kalba darosi mūsų vaikams per sunki.

Va, kur teisingai ir protingai korespondentas rašo. Paimkime tokius žargoniskus žodžius, kuriuos sulinkame, skaitydami gautus iš okupuotos Lietuvos laikraščius, kaip "gyvenvietė", "užklasnio", "nuočiūža", "sanderis", "prekyvietė", "janičaras" ir taip toliau.

Tokių žodžių sunku suprasti suaugusiam, tai ką kalbėti apie vaikus. Vėl kyla klausimas, ar J. Vaišnys tas knygeles, kurias siūlo atgauti iš Lietuvos, taip pat yra matęs ir skaitęs? Bet jis savo siūlymu didžiai pradžiugino Vyt. Kazakevičių.

Labai neseniai vienos parapijos klebonas, čia gimęs lietuvis patrijotas, velykiniame pamoksle teisingai pasakė, kad kunigams vieta bažnyčioje, o ne gatvėse ir politikoje. Labai tinka ir ateiviams kunigams, kurie šiuo metu pasinėję į visokią veiklą, ieškodami garbės ir tuo praradami žmonių pasitikėjimą.

— Brighton Parko LB apylinkės valdybą sudaro: Juozas Šlaugus — pirm., Ramutė Drutytė ir Jonas Miežinskas — vicepirm., Simas Jukubaitis — sekr., Vytenis Šilas — ižd., Vladas Ilginis, Valentinas Raciūnas ir Tadas Rūta — nariai. Rinkimų komisiją sudaro V. Šilas, G. Meiluvienė ir S. Jukubaitis. Rinkimų būstinė yra M. Šimkaus Real Estate įstaigoje, 4259 So. Maplewood Ave. Visose apylinkėse LB tarybos ir seimo atstovų rinkimai įvyks gegužės 19 ir 20 d.

— Brighton Parko Lituanistinė mokyklą šiemet baigia: Gina Abraitytė, Teresė Bagdonaitė, Ingrida Biliūnaitė, Daiva Ilginytė, Jonas Jasulaitis, Ilona Jeleniauskaitė, Liudas Jučas, Viktoras Kelmelis, Daina Kirvaitytė, Nijolė Leiputė, Darius Bilinskas, Danielius Simutis ir Dainius Vidžiūnas. Mokyklą dalyvaus mokinį pavasario šventėje, S. Jonynienė yra vedėja.

— Dr. Jonas Valaitis, Illinois u-t-o A. Lincoln medicinos mokyklos profesorius ir medicinos klinikų laboratorijos direktorius, skaitys paskaitą Pasaulio Lietuvių ir Amerikos Lietuvių Gydymojo S-gos suvaziavime gegužės 26 ir 27 d. Sheraton — Chicago viešbutyje. Taip pat skaitys paskaitas dr. Milda Budrienė, dr. J. Rjmydas Dainauskas, dr. Danielius Giržadas, dr. Vidas Nemickas ir dr. Mindaugas Vygantas.

— Lietuvos Generalinė Konsulė J. Daužvardienė dalyvavo Olandijos Generalinio Konsulo van der Vossen ir ponios priėmimo minint Olandijos Karalievės

TRUMPAI

— Lietuvos Generalinė Konsulė J. Daužvardienė dalyvavo Olandijos Generalinio Konsulo van der Vossen ir ponios priėmimo minint Olandijos Karalievės

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

MAINTENANCE MACHINE REPAIRMEN W. & S. B. & S. JOURNEYMEN HAND SCREW AND TURRET LATHE OPERATORS DRILL PRESSES

Wages are among the best in the industry. 10 pct. premium for night shifts. Overtime possibilities. Full fringe benefits. Must speak some English. OPEN SATURDAY

Apply in Person GEORGE MERKLEY BINKS MFG. CO. 9201 W. BELMONT FRANKLIN PARK, ILL. An Equal Opportunity Employer

MACHINIST Five years minimum Experience required. Some Assembly work. Excellent Company Benefits. Salary open. Contact RALPH 543-7433 UNIWEB INTERNATIONAL INC.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

SECRETARY — LEGAL Medium size law firm on La Salle St. has immediate opening for a legal secretary with 1-3 yrs. experience. Must have exceptional skills in both shorthand and IBM transcribing. Excellent fringe benefits. Good working conditions. 372-0345. Ext. 25.

GAL FRIDAY Berwyn auto dealer needs girl for auto insurance department. Lite typing. Call for appointment 484-5313 Mr. LILLIG

SECRETARY TO SALES MANAGER Key No. 1 spot — potential tops. Plenty of variety, rewarding challenge. Electronics field. Above av. working cond., congenial office. Perfect for right gal Friday. Call for appt. 626-0030

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

MACHINE OPERATORS ASSEMBLERS PAINT SPRAYERS With experience and we will train. Wirers & solderers. ELECTRONIC SOUND CORP. 3245 WEST 30 STREET

WANTED TO RENT Ieško buty

BRIDGEPORTE Torp 32-tros ir 37-tos, tarp Emerald ir Lowe, našlei be vaiku reikalingas 4 kambarių butas be baldų. Turiu gaminį šildymo pečių. Skambinti nuo 1-mos iki 5 val. LA 3-2736

PERSONAL Asmenų Ieško

DIRBANTIS PENSININKAS nori susipažinti tolimiesiems gyvenimui su tokio pat amžiaus moterimi. Prašoma rašyti: NAUJIENOS, Box 187 1739 So. HALSTED ST. CHICAGO, IL 60608

— Chicago Skautų parodos, parada ir mugė įvyks McCormick salėse birželio 1—3 dienomis.

— Aušros Vartų Skautų Tuntė Motinos Dienos proga sueigos ateinanti sekmadienį, gegužės 13 d., vyksla pagal drauginių nurodymus. Tuntininkė.

— LB Marquette ir Gage Parko apylinkių valdybos ruošia susideginusių lietuvių dėl Lietuvos laisvės — Kalantos, Andriuskevičiaus ir Stonio — minėjimą gegužės 13 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Minėjimas prasidės 11 val. ryto gedulingomis pamaldomis toje pačioje salėje. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

— Chicago Meškeriojų — Medžiotojų Klubas kviečia visus į žvejybos sezono atidarymo balių š. m. gegužės mėn. 19 d. 7:00 val. vak. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Gros Ramonio orkestras. Įėjimas ir vakarienė 4 dol. Rezervacijoms skambinti telef. 776-8688 arba 247-1131. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAI DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTU NUOMAVIMAS NAMU VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTURA J. BACEVICIUS — BELL REALTY INCOME TAX SERVICE 6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ? SUSITIKITE SU CONNIE DAGYS FIRESIDE REALTY — Tel. 585-2064 Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

MORINIS 4 KAMBARIU BUNGALOW Nauja virtuvė. Nauja vonia. Naujas pečius. Sausas rūšys. Namas Marquette Parke. Bargenas Brokerio tel. PR 8-6916

MORINIS 3 BUTAI — 2 po 6 ir vienas 4 kambarių. Centralinis šildymas. 30 pėdų sklypas. 2 auto garažas. Dideli butai. Modernūs įrengimai. Geriausiajį Brighton Parko vietoje. \$36,500.

SIMAITIS REALTY 2951 W. 63rd ST. (prie Sacramento) Tel. 436-7878

GAGE PARKO APYLINKĖJE Savininkas parduoda 2 butų mūrinių namų po 7 kambarius kiekviename bute. Garažas. Prašoma žemiau trisdešimt tūkstančių dolerių. Tel. 279-9459

SOUTHWEST CUSTOM BUILT Spacious 3 bedroom home all brick. 1 1/2 baths. Gas forced air. Full basement. Call for appointment — By owner. 737-4308

BUSINESS CHANCES Biznio Proges

HERE'S THE OPPORTUNITY FOR WHICH YOU HAVE BEEN WAITING... INTERNATIONAL FINANCIAL CONSULTANT Offers a fresh, new idea to the right person to devote full time or add to his existing insurance, real estate or other type of promotional endeavor. NO INVESTMENT or licenses required. For additional information call 266-8071

FURNITURE AND FIXTURES Rakandai ir Įrengimai

PARDUODAMI IS MODELINIU NAMU BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėti. Aptarnauja lietuvių.

SOUTHWEST FURNITURE CO. TEL. GR 6-4421 6200 So. WESTERN AVE.

M. A. SIMKUS Real Estate, Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450 Beto daromi ir lūdimai vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS INCOME TAX 4445 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange įstaigoj) Pigūs automobilių draudimai

HOME INSURANCE Call: Frank Zapolski 3206 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

"NAUJIENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BICIULIS

BUTU NUOMAVIMAS, IVAIRIOS DRAUDIMAI NAMU IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS. BALYS BUDRAITIS BUD'S REAL ESTATE 4369 ARCHER AVE., CHICAGO TEL. — 254-5554

PIRKEJO GALIA PONISKAS, didingas 7 kambarių mūras. 2 auto mūro garažas. Įrengtas beismantas. 1 1/2 vonios. 44 lotas. Marquette Parke. \$38,000. 6 BUTU 15 M. MORAS. Apie \$12,000 pajamų. Maži takai. 1 pietus nuo Talman banko. Pirkėjui pelningas. ARTI VIENUOLYNŲ 6 kambarių geras pajamų mūras. 2 vonios. Naujas gazu šildymas. Aluminijaus langai. Garažas. \$20,900.

BARGENAS. 2 aukštų apartamentinis mūras. Prie parko. Apie \$16,000 pajamų. Naujai sutvarkytas beismantas. Vertas \$88,000 ir daugiau. Pamatykite. PALKIMO MORAS stieša \$4,000 nuomos. Naujas gazu šildymas. Mūro garažas. Tik reikia \$18,000.

2 BUTU MORAS. Kabinetu virtuvės. Naujas gazu šildymas. Garažas. Gerą vietą. \$18,000. MODERNUS 15 M. MORAS. Centralinis oro vėsinimas. Įrengtas beismantas. 1 1/2 vonios. Garažas. — \$24,000.

2 BUTU PUKIS MORAS. Arti mūsų ofiso. Gazu šildymas. Daug priedų. \$30,000. PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.

Valdis Real Estate 7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas HEATING CONTRACTOR Irenių mieste ir užmiesty naujus ir perstatytus senus visu rūšių namų apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai. DOMAS ZUKAUSKAS 4444 So. WESTERN AVE. Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-8447

NAMŲ REMONTAS PRIEINAMA KAINA Irenių ir taisy kambarius, vonias, virtuves. Atlieku cemento darbus: saligatvius, laiptus ir t. t. ZIGMAS Tel.: 778-0838 ar 651-9625

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel.: RRepublie 7-1941

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, pritarusį darbininkų. Kalnos nebrangios. 3518-84 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888 Anicetas: Garbačiauskas, svy.

25-50% NUOLAIDA!

Mokslo metų baigimo bei kitomis progomis, geriausia dovana yra knyga, nes ji ilgiau išliks už bet kurią kitą dovaną.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLA

teikia daug lengvatų perkant leidyklos išleistus leidinius, išskiriant Encyclopedia Lituanica. Išnaudokite šią retai pasitaikantį progą.

TEIRAUTIS: LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA

395 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA. Telefonai: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759

MOVING — Apdraustas perkraustymas Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas. AL NAUJOKAITIS 2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI I LIETUVĄ VYTAUTAS ZUKAUSKAS — MARIA NOREIKA 2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787 Didelis pasirinkimas įvairių prekių. AUTOMOBILIAI, SALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737 3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320 Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, saldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai. V. VALANTINAS

NAUJIENŲ VAJAUS PROGA

Vajaus komisija dėkoja visiems rėmėjams už aukas ir kitokią paramą, taip pat už atsiliepimus laiškais ir pareiškimais, kurie rado teigiamą atgarsį visu lietuvių protuose bei širdyse pačioje vajaus pradžioje. Antrajame vajaus laikotarpyje norime ir prašome atkreipti dėmesį ne tik į reikiamą paramą aukomis, bet ir kiekvienam laikraščiu brangiausią dovaną — naują prenumeratorių, kad nuolat didėjant jų skaičiui būtų ilgam užtikrinta egzistencija nekeliant kainos. Naujienos savo tiksli informacija ir laikysena, remdamos visas lietuvių demokratines institucijas ir bendruosius bei visiems naudingus darbus, užsitarnavo visų lietuvių dėmesio ir paramos. Reikia, kad tas dėmesys ir parama būtų konkreti. Todėl kviečiame visus skaitytojus imtis iniciatyvos platininti Naujienas, besistengiant surasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuvių yra kviečiami užsiskirti Naujienas. Jos yra visiems įdomios, naudingos, reikalingos, ir net būtinos.

Chicagoje, priemiesčiuose ir Kanadoje Naujienos metams — \$22.00, pusel metų — \$12.00, trims mėnesiams — \$7.00, viename mėnesiui — \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$20.00, pusel metų — \$11.00, viename mėnesiui — \$3.00. Užsieniuose — \$23.00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS 1739 So. HALSTED ST. CHICAGO, IL 60608 Siunčiu dol. ☐ Prašau siųsti Naujienas per mane užsiskiriant naujam skaitytojui. ☐ Užsaku Naujienas savo kaip dovaną proga. ☐ Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums nereikėtų siųsti raginimo. ☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis su susipažintų.

PAVARDĖ IR VARDAS _____ ADRESAS _____

PAVARDĖ IR VARDAS _____ ADRESAS _____

Parasas _____ 6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY, MAY 11, 1973